

Lausunto

25.08.2021

Asia: VN/13519/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan organisaatio

Lausunnonantajan organisaatio

Kunta tai kuntayhtymä

Sosiaalihuoltolaki

1. Ovatko kotiin annettavia talveluja koskevat säännökset (19 §, 19 a § ja 19 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Ei [edellyttää tarkennuksia. Sähköinen asiointi ja sen opastaminen olisi myös tukitalvelua, samoin sosiaalisen kanssakäymisen edistäminen virtuaalisesti. Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva talvelu on (19a§) on tervetullut talvelu, mutta soteammattilaiset tarvitsevat yhteistyötä kolmannen sektorin vapaaehtoistyön kanssa, koska sote ammattilaisten panos on rajallinen. Jo nykyään esim. tukihenkilötoimintaan rekrytointi on haasteellista. Lapsiperheiden subjektiivinen oikeus kotitalveluun ja tukitalveluihin voi haastaa järjestävän tahon. Huom. erityyppinen tarve talvelun sisällöllä kuin ikäihmisillä. Esim. ympärivuorokautisen lapsen hoidon järjestäminen voi olla haasteellista - resurssien erilaisen tarpeen takia.]

2. Kotihoitoa ehdotetaan järjestettäväksi vuorokaudenajasta riippumatta (19 §:n 3 mom.). Onko tämä mielestänne kannatettava ratkaisu?

Kyllä

3. Ovatko ns. tavallista talveluasumista koskevat säännökset (21 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Ei [Selkiytettävä asiakkaaksi siirtymä sosiaalihuollon talveluihin.]

4. Onko tavallista talveluasumista koskeva pykälä tarpeeksi selkeästi muotoiltu? Jos ei, miten sitä voisi muuttaa?

Kyllä

5. Ovatko hoiva-asumista koskevat säännökset (21 c §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

6. Löytyisikö tehostettu palveluasuminen –termin korvaajaksi jokin parempi ehdotus kuin hoiva-asuminen? Mikä?

Hoivakoti on ehdottamamme nimike, eroaisi palveluasumisesta (joka olisi ns. kattokäsite). Perusteluna: kodeissa saadaan luontaisesti palvelua, tukea, ohjausta, hoitoa, hoivaa ympärivuorokauden. Hoiva-asuminen terminä viittaa laitospäiäsuuteen, jälleen.

7. Ovatko ehdotetun hoiva-asumispykälän palvelun saantikriteerit tarkoituksenmukaisia ja tarpeeksi selkeitä? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

8. Ovatko turvapalvelun toteuttamista koskevat säännökset (46 a §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

9. Pitääkö turva-auttajan olla sote-ammattihenkilö, vai riittääkö että hän on koulutuksensa ja kokemuksen perusteella sopiva, kuten lakiesityksessä ehdotetaan (46 a §)?

Ei [Ei tarvitse, koska hälytystä vastaanottavan tahon on oltava soteammattilainen ja arvioitava onko hälytyskäynnillä kävijän oltava soteammattilainen. Hälytystehtävän luonne määrittää onko turva-auttajan oltava soteammattilainen, jos tehtävä edellyttää, niin on oltava.]

10. Ovatko kotihoidon henkilöstön riittävyden turvaamista koskevat säännökset (46 b § ja 49 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Ei [Hoiva-avustaja voi kotihoidossa tehdä arjen askareita yhdessä vanhuksen kanssa toimintakyvyn ja sosiaalisen kanssakäynnin vahvistamiseksi ulkoilun lisäksi. Lain voimaantuloa myöhennettävä kotihoidon osalta. Henkilöstön saatavuusongelmien takia. Mm. lapsiperheiden subjektiivinen oikeus kotihoitoon.]

11. Ovatko ns. hybridiasumista koskevat säännökset (46 c §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

Vanhuspalvelulaki

12. Onko mielestänne pitkäaikaisen laitoshoidon lakkauttaminen sosiaalihuollon yksiköissä iäkkäiden osalta onnistunut ratkaisu (14 §, 14 a §, 15 b §)?

Kyllä

13. Onko lakiehdotuksessa esitetty palvelusuunnitelman sisällön täsmentäminen tarpeellista (16 §)?

Kyllä

14. Onko lakiehdotuksessa esitetty omatyöntekijän tehtävien täsmentäminen tarpeellista (17 §)?

Kyllä

15. Onko lääkehoidon toteuttamista koskeva säännös mielestänne onnistunut (20 §:n 1 mom.)?

Kyllä

16. Onko mielestänne kannatettavaa, että seurantayhteenvedot julkaistaisiin toimintayksikkökohtaisina (24 a §)?

Kyllä

Koko lakipakettia koskevat kysymykset

17. Mitä haasteita näette säännösten toimeenpanossa? Onko lakiesityksellä riskejä?

Kotihoidon henkilöstön saatavuus vaikeutunut tehostetun asumispalvelun mitoitussuhteiden takia. Henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi lakiluonnos tulisi edetä porrastetusti. Kotihoidon osalta vuoden 2024 alusta. Sähköisiä palveluja olisi hyvä korostaa enemmän.

18. Millaista tukea toivotte toimeenpanoon?

Kansallisesti panostettava sotehenkilöstön koulutukseen nykyistä enemmän huomioiden harvaan asutut alueet. Palvelujen järjestäminen ko. alueilla on erittäin haasteellista esim. kotihoito luonnoksessa esitetyllä tavalla. Miten turvataan yhdenvertaisuus?

19. Mitä muuta haluaisitte lausua esityksestä?

Hyvä, että ikäihmisten palveluja arvostetaan ja ohjataan lailla.

Tukiainen Mika

Siun sote - Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä -
Toimialuejohtaja Eija Rieppo / Ikäihmisten palvelut